

การสืบสานประเพณีปีใหม่เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์
ชาวไทยภูเขา อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร

The Continuance New Year tradition for Promoting Cultural Tourism of Thai
Hill tribe Ethnic Groups Khlong Lan District in Kamphaeng Phet Province

โอกามา จำเภา*

Okama Jakae

บุญมา กุพันธ์**

Boonma Kuphan

วิยดา ทิพย์วิเศษ***

Viyuda Thipviset

ธวชนี ลาลิน*

Thawachinee Lalin

Received : February 21, 2018

Revised : June 26, 2018

Accepted : July 8, 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เพื่อศึกษาการสืบสานประเพณีปีใหม่ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขา อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร ทำการศึกษาเชิงคุณภาพกับกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขา จำนวน 6 คนเผ่า และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ยึดถือกระบวนการตีความ เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม การสังเกตแบบมีส่วนร่วม การวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอข้อมูลตามหลักงานวิจัยเชิงชาติพันธุ์วรรณา ผลการศึกษาพบว่า ประเพณีปีใหม่ของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขา คือ 1) คนเผ่าม้ง “น้อเป็โจวฮ์” หรือ กินสามสิบ ช่วงเดือนธันวาคมทำพิธีเรียกขวัญ ไหว้บรรพบุรุษที่ล่วงลับ การฉลอง การร้องเพลง การละเล่นพื้นบ้าน การแข่งกีฬา การแข่งตำขกม การโยนลูกช่วง 2) คนเผ่าเมี่ยน "เจี้ย เชียง เหี้ยยง" ช่วงวันตรุษจีน แก่บนที่บนไว้เมื่อปีที่แล้ว และเป็นการบ่นต่อในปีใหม่ การฉลอง การละเล่น การแสดงบนเวทีของเยาวชน การแข่งขันพูดภาษาเมี่ยน 3) คนเผ่าลีซู "โซเฮี้ย" ช่วงวันตรุษจีน นับถือบรรพบุรุษของตนเองหรือนับถือผี มีการทำบุญศาลเจ้า ขอศีลพรจากเทพเจ้า และผู้อาวุโส การร้องเพลง การเล่นดนตรี การเต้นจะคี 4) คนเผ่าปกากะญอ “นีซอโค” หรือ พิธีขึ้นปีใหม่เดือนมกราคมหลังจากการเก็บเกี่ยวผลผลิตกินข้าวใหม่ เรียกขวัญของลูกหลาน ผู้เฒ่าผู้แก่ทำพิธีมัดข้อมือให้

*อาจารย์ประจำสาขาวิชาการพัฒนาสังคม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
Lecturer in Social Development Program Faculty of Humanities and Social Sciences Kamphaeng Phet
Rajabhat University

**อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
Lecturer in foreign programs Faculty of Humanities and Social Sciences Nakhon Sawan Rajabhat
University

***อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
Program Teacher, Thai Language Program Faculty of Humanities and Social Sciences
Kamphaeng Phet Rajabhat University

ลูกหลาน 5) ขนเผ่าลัวะ ช่วงสงกรานต์เหมือนศาสนาพุทธ การทำบุญตักบาตร และรดน้ำขอพรผู้สูงอายุ
 6) ขนเผ่าลาหู่ “เคาะเจ้าเว” หรือ ปีใหม่การกินข้าวใหม่ ช่วงเดือนธันวาคม วันขอบคุณพระเจ้าผู้ยิ่งใหญ่ เต็น
 จะคือถวายพระเจ้า การขอพรคนเผ่าคนแก่ เต็นจะคือร่วมกัน การฉลอง เล่นกีฬา ยิงหน้าไม้ วิ่งขาหยั่ง สะบ้า ขว้าง
 ลูกข้าง ชักเย่อ ตักน้ำใส่กระบอกไม้ไผ่ การสืบสานประเพณีปีใหม่ของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขา การบอกเล่า
 การปฏิบัติสืบทอดเป็นประจำทุกปีบริเวณลานวัฒนธรรมของชุมชน การจัดตั้งศูนย์พิพิธภัณฑ์ชุมชน จัดแสดง
 อุปรณ์การดำรงชีวิต การส่งเสริมและรณรงค์ในลักษณะดังกล่าว มีส่วนสำคัญในการปลูกฝังจิตสำนึกให้เยาวชน
 เห็นคุณค่าวัฒนธรรม ซึ่งส่งผลกระทบทำให้เกิดกิจกรรมการฟื้นฟู พัฒนาและปรับปรุงรูปแบบจัดประเพณีปีใหม่
 ทุกปี เกิดการสร้างสรรคการแสดงใหม่ ทำให้คนมีผลกระทบไปสู่การประชาสัมพันธ์ให้บุคคลภายนอกมา
 ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในชุมชนตระหนักในคุณค่าของประเพณีวัฒนธรรมในชุมชน ตระหนักในคุณค่าของ
 ประเพณีของชนเผ่าเกิดการจัดเก็บข้อมูลประวัติศาสตร์และอัตลักษณ์สร้างความเข้มแข็งในวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน
 การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน ทำให้นักท่องเที่ยวเข้าใจวัฒนธรรมประเพณีและยอมรับในความแตกต่าง

คำสำคัญ : ชาวไทยภูเขา / ประเพณีปีใหม่ / การสืบสานประเพณีปีใหม่ / การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ABSTRACT

The research aimed to study the continuance of New Year tradition for promoting cultural tourism on Thai hill tribe ethnic groups of Khlong Lan District in Kamphaeng Phet province. The key informants were six ethnic groups and government section. The research was a qualitative Study which used interpretation paradigm, using interview, focus group discussion, and participant observation. Data analysis and presentation of data based on ethnographic research. The results identified that New Year tradition of all hill tribe ethnic groups were; with the ethnic Hmong “Nor-Pejo” (น่อเป็โจวฮ์) or “Kin-Samsip” (celebration on the New Year’s day) to hearten, respect to the ancestors, celebration, singing songs, local playing, sports competition, local sweet making competition, and throwing a ball for welcoming; with the ethnic Mien “Jia Xiang Hing” (เจี้ย เชียง เหี้ยยง) on Chinese New Year, praying and blessing for the further year. Celebration by youth’s showing on stage, and Mien’s speech competition; with the ethnic Lisu “Kho-Oia” (โข๋เฮี้ยย) on Chinese New Year, respect their ancestors or worship ghost, merit making at the shrine, God’s blessing and elders, singing, playing music and Jakue dancing; with the ethnic Karen or called Pakakayor “Nee Sor Ko” (นีซอโค) or the New Year in January after harvesting, eating new rice, doing heartening and wrist tying ceremony to their children, celebration, with the ethnic Lua, the tradition on Songkran festival just like Buddhism, merit making and watering to the alms elderly blessing, with the ethnic Lahu “Kor-Jao-Wae” (เขาะเอจื่ออ่าวอ่าว) 0o0r0 0N0e0w0 0Y0e0a0r0 0o0f0 0e0a0t0i0n0g0 0n0e0w0 0r0i0c0e0 0i0n0 0D0e0c0e0m0b0e0r0 0t0o0 0g0i0v0e thanks to the God, Jakue dancing to respect the God, elderly blessing, joining Jakue dance, celebration, playing sports, archery or crossbow, running trestle, Saba, throwing gyroscopes, tug of war game, and putting water into the bamboo tubes game. Offered ways of continuation of traditional New Year in tourism of narration and then practicing, establishment of museum center, cultural activities, and exhibition of equipment for living us hill tribe cultural center. These led to the promotion

and campaign ethnic annul to the youth's awareness on the cultural value and improving the New Year's tradition, Moreover, the tourism information should be created to the outside for welcoming on New Year's tradition and promoting sustainable cultural tourism, and lastly, the culture and tradition should be kept, storing history and identities, both by the tourism management and by the communities and expression on the culture and tradition for accepting and understanding on the differences by the tourists.

Keywords : Continuance Tradition / Cultural Tourism / New Year's Tradition / Thai Hill Tribe

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาเศรษฐกิจแบบเสรีนิยมใหม่เป็นพลังขับเคลื่อนหลักของสังคมไทยที่ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและซับซ้อนอย่างเป็นพลวัต จนทำให้ผู้คนส่วนใหญ่ปรับตัวไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะกลุ่มคนชายขอบ ผู้คนเหล่านั้นประมาณหนึ่งล้านคน ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตภูเขาทางภาคเหนือและภาคตะวันตกของประเทศ ประกอบด้วย กะเหรี่ยง เมียน ลีซู ลาหู่ อาข่า และม้ง ประกอบอาชีพเกษตรกรรม การถางป่า ทำไร่หมุนเวียนเพื่อเป็นพื้นที่เพาะปลูก การบริหารจัดการผืนป่า การทำไร่หมุนเวียนหรือทำไร่ระยะสั้น หลังจากนั้นก็ปล่อยป่าและแร่ธาตุในดินให้ฟื้นตัวตามธรรมชาติด้วยวิธีการบริหารจัดการผืนป่าเพื่อประกอบอาชีพนี้ จึงทำให้คนไทยส่วนใหญ่และเจ้าหน้าที่รัฐมองว่าเป็นการทำลายป่าต้นน้ำและเผาป่า อดิศทางชาติพันธุ์นี้ก่อให้เกิดกฎหมาย หรือนโยบายเพื่อปกป้องป่า และประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติ ส่งผลให้ชาวไทยภูเขาที่อาศัยอยู่ในป่าอพยพออกจากพื้นที่ (Dutta, 2008 p.66) พื้นที่จังหวัดกำแพงเพชรมีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ และยังมีการอพยพย้ายถิ่นมากกว่าพื้นที่อื่น โดยเฉพาะอำเภอคลองลานเป็นพื้นที่เข้าชายตราพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า และมาตราพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 ได้รับผลกระทบจากนโยบายประกาศเขตอุทยานแห่งชาติคลองลาน ส่งผลให้ชาวไทยภูเขาถูกภาครัฐผลักดันให้อพยพออกจากพื้นที่ป่าลงมาสู่พื้นราบซึ่งการกระทำนี้ถือเป็นการละเมิดสิทธิชาวไทยภูเขาที่มาจากอดีตทางชาติพันธุ์

กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขาในจังหวัดกำแพงเพชร เป็นพวกมองโกลอยด์ (จีน-ธิเบต) การอพยพโยกย้ายถิ่นลงใต้มาจากประเทศเมียนมา จีน และลาว เข้ามาทางภาคเหนือของประเทศไทย มีกลุ่มธิเบตเมียนมา คือ กะเหรี่ยง ลาหู่ ลีซู ได้รับอิทธิพลจากธิเบต ส่วนพวกจีนเดิมได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมจากประเทศจีนเพราะเคยตั้งถิ่นฐานในมณฑลกวางเจา ยูนนาน (Young, 1962) การโยกย้ายถิ่นข้ามประเทศเป็นการเคลื่อนย้ายของชนเผ่าจำนวนมากข้ามพรมแดนจากประเทศจีนและเมียนมาอันเนื่องมาจากภัยธรรมชาติ และเกิดจากการกระทำด้วยน้ำมือของมนุษย์ พ.ศ. 2359 ชนเผ่ากะเหรี่ยงอพยพมาจากประเทศเมียนมาอยู่ในพื้นที่อำเภอคลองลานเป็นชนเผ่าแรก ตั้งถิ่นฐานอยู่บ้านกะเหรี่ยงน้ำตกมา 200 ปีแล้ว ต่อมา พ.ศ. 2508 ชนเผ่าม้งอพยพมาจากจังหวัดตาก พ.ศ. 2518 ชนเผ่าลีซูอพยพมาจากจังหวัดตาก ตามด้วย พ.ศ. 2519 ชนเผ่าเมียนอพยพมาจากจังหวัดเชียงราย พ.ศ. 2528 ชนเผ่าลาหู่อพยพมาจากจังหวัดเชียงราย เหตุการณ์สำคัญส่งผลให้มาอยู่ในพื้นที่อำเภอคลองลาน พ.ศ. 2521-2524 กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขาได้อพยพเข้ามาในพื้นที่ดอยอู่มาง คลองลาน และแม่वंก ซึ่งทางราชการถือว่าเป็นกองกำลังชาวไทยภูเขาที่หลบหนีเข้าเมืองโดยมิชอบด้วยกฎหมาย และสมควรโดนดำเนินคดีจับกุมชาวไทยภูเขา พ.ศ. 2525 รัฐบาลได้ออกพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผืนป่าคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร เป็นอุทยานแห่งชาติ รวมทั้งอุทยานแห่งชาติแม่वंก-แม่เป็น จังหวัดนครสวรรค์ พ.ศ. 2527 ส่งผลให้การประกาศเขตอุทยานแห่งชาติซ้อนทับพื้นที่ของหมู่บ้านชาวไทยภูเขาชนเผ่าเมียน ลาหู่ ม้ง ลีซู อาข่า

จำนวน 15 หมู่บ้าน มีประชากรประมาณ 35,000 คน ทางภาครัฐตีตรา หรือคิดเห็นว่าสร้างปัญหาการบุกรุกป่าทำลายป่าต้นน้ำลำธาร ทำให้ไร่เลื่อนลอย จนก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม ป่าเสื่อมโทรม จำนวนหลายแสนไร่ พ.ศ. 2527-2529 กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดกำแพงเพชร ได้มีคำสั่งดำเนินการอพยพชาวไทยภูเขาตามยังพื้นที่ราบ อำเภอลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร โดยไม่ได้จัดสรรพื้นที่สำหรับเป็นที่อยู่อาศัยและที่ทำมาหากินให้ชาวไทยภูเขา จนส่งผลให้ชาวไทยภูเขากลายเป็นคนชายขอบในสังคมไทย ซึ่งการอพยพของพวกจีน-ธิเบต (มองโกลอยด์) มาสู่อำเภอลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร (Jakae, 2018, p.271) จนทำให้เป็นคนชายขอบกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขา มีสาเหตุหลายอย่างที่ทับซ้อนกัน คือ ความเป็นชายขอบเกิดจากการถูกกีดกัน ถูกตีตป้าย และจากการถูกดึงเข้าร่วมกระบวนการพัฒนา การถูกกีดกันไม่ให้อยู่ในป่า ถือว่าชนเผ่ากลายเป็นชายขอบที่เกิดจากการถูกกีดกัน และถูกลดอำนาจ หรือถูกตีตป้ายจากหน่วยงานภาครัฐ เช่นเดียวกับชนเผ่าถูกตีตป้ายในลักษณะให้ร้าย กรณีชาวไทยภูเขาต่อสู้กับเรื่องสิทธิที่อาศัยในป่า ถูกป้ายสีว่าไม่ใช่คนไทย

ดังนั้น ผู้วิจัยต้องการศึกษาการสืบสานประเพณีปีใหม่เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขา อำเภอลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปรากฏการณ์วิทยา เพื่อพัฒนาศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาจังหวัดกำแพงเพชร ให้มีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขาตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจังหวัดกำแพงเพชร เพื่อนำไปสู่การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ที่รวมถึงการจัดบริการอื่นๆ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยต้องดำเนินการภายใต้ขีดความสามารถของธรรมชาติ ชุมชน ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม วิถีชีวิตที่มีต่อขบวนการท่องเที่ยว ต้องตระหนักดีต่อการมีส่วนร่วมของประชากร ชุมชน ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม วิถีชีวิตชาวเขาที่มีต่อขบวนการท่องเที่ยว ต้องยอมรับให้ประชาชนทุกส่วนได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการท่องเที่ยวอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน ต้องชี้นำภายใต้ความปรารถนาของประชาชนท้องถิ่นและชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยวต่างๆ แบบยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประเพณีปีใหม่ของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขา อำเภอลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร
2. เพื่อการสืบสานประเพณีปีใหม่เพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขา อำเภอลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ระยะที่ 1 ก่อนดำเนินการวิจัย ก่อนดำเนินการวิจัยผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

- 1.1 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับประเพณีปีใหม่ของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขาในประเทศไทย และในพื้นที่ อำเภอลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร
- 1.2 คัดเลือกพื้นที่เป้าหมาย ได้แก่ ตำบลคลองลานพัฒนา อำเภอลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร เพราะกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขา มีการพัฒนาและสืบสานประเพณีปีใหม่อย่างต่อเนื่อง โดยศูนย์พัฒนาราษฎรบนพื้นที่สูงจังหวัดกำแพงเพชร และองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- 1.3 สร้างความสัมพันธ์กับชุมชนได้ 1 ตำบล โดยให้ผู้นำใน 6 หมู่บ้าน แนะนำผู้วิจัยกับผู้ใช้ข้อมูลหลักประเพณีปีใหม่ของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขา
- 1.4 ศึกษาบริบทชุมชนของตำบลคลองลานพัฒนา อำเภอลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร โดยศึกษาและวิเคราะห์สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน โดยการวิเคราะห์จากเอกสารของหน่วยงานต่างๆ

1.5 คัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัย ได้แก่ ผู้นำชุมชน และอาจารย์แพทย์ประจำหมู่บ้าน จำนวน 6 หมู่บ้าน รวม จำนวน 50 คน ในพื้นที่ตำบลคลองลานพัฒนา อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร ดังนั้นผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยในครั้งนี้ ใช้การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้วิธีการแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา มีลักษณะที่ตรงตามการศึกษาตามวัตถุประสงค์ เป็นการเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่มีลักษณะตามความต้องการของผู้วิจัย ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) กำหนดเกณฑ์เป็นคุณลักษณะเฉพาะเจาะจง คือ กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขาที่มีการพัฒนาและสืบสานประเพณีปีใหม่อย่างต่อเนื่อง และเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการสืบสานประเพณีปีใหม่ ซึ่งได้รายชื่อมาจากศูนย์พัฒนาราษฎรบนพื้นที่สูงจังหวัดกำแพงเพชร และเทศบาลตำบลคลองลานพัฒนา จำนวน 40 คน จากนั้นก็ทำหนังสือราชการแจ้งไปยังหน่วยงานเพื่อขออนุญาตเข้าสังเกตการณ์และสัมภาษณ์ จัดกิจกรรมสนทนากลุ่ม และจัดกิจกรรมสัมมนาทางวิชาการ เพื่อแลกเปลี่ยนและเผยแพร่องค์ความรู้สืบสานประเพณีปีใหม่เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว

ระยะที่ 2 การดำเนินการวิจัย ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือผู้นำชุมชน และอาจารย์หมอทำพิธีกรรม จำนวน 40 คน โดยดำเนินการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 2.1 ศึกษาประเพณีปีใหม่ของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขาอำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร โดยมีรูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ

1) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ประเพณีปีใหม่ของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขา อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร

2) การรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การสัมภาษณ์ประเพณีปีใหม่ของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขา อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร

3) การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา พิจารณาความสอดคล้องและบริบทที่เกี่ยวข้องของข้อมูลตามแนวคิดภูมิปัญญาท้องถิ่น

ขั้นตอนที่ 2.2 ศึกษาการสืบสานประเพณีปีใหม่เพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขา อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร โดยมีรูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ

1) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แนวคำถามการสนทนากลุ่ม

2) การรวบรวมข้อมูล เมื่อผู้วิจัยได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แล้ว ก็สรุปวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลด้วยวิธีการตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) ได้แก่ ด้านข้อมูล ด้านผู้วิจัย และด้านวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นจึงจัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จำนวน 5 ครั้ง การสนทนากลุ่มชนเผ่า ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลคลองลานพัฒนา อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร เวลา 13.00-16.00 น.

ครั้งที่ 1 สนทนากลุ่มกะเหรี่ยง วันจันทร์ที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2559 มีผู้ให้ข้อมูล จำนวน 5 คน

ครั้งที่ 2 สนทนากลุ่มลัวะและลีซู วันอังคารที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2559 มีผู้ให้ข้อมูล จำนวน 10 คน

ครั้งที่ 3 สนทนากลุ่มเมี่ยน วันพุธที่ 8 มิถุนายน พ.ศ. 2559 มีผู้ให้ข้อมูล จำนวน 10 คน

ครั้งที่ 4 สนทนากลุ่มม้ง วันพฤหัสบดีที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2559 มีผู้ให้ข้อมูล จำนวน 10 คน

ครั้งที่ 5 สันทนาการกลุ่มลาหู่ วันศุกร์ที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2559 มีผู้ให้ข้อมูล จำนวน 5 คน

โดยมีวิธีการจัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ประเด็นกระบวนการจัดการความรู้ โดยวิธีการและกิจกรรมการเก็บรวบรวมข้อมูล เริ่มจากผู้ดำเนินการสนทนา แนะนำผู้วิจัย 1 คน ผู้ช่วยเก็บข้อมูล จำนวน 2 คน และผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม กลุ่มละ 5-10 คน จากนั้นจึงเขียนประเด็นการสนทนาในกระดาษพลิกชาร์ต (Flip chart) ให้ตัวแทนกลุ่มได้ตอบตามประเด็นคำถามและผู้ช่วยดำเนินการสนทนาจดบันทึกข้อมูลลงในกระดาษพลิกชาร์ต (Flip Chart) ในลักษณะแผนภาพความคิด (Mind Mapping)

ขั้นตอนที่ 2.3 ลงพื้นที่สังเกตแบบมีส่วนร่วมประเด็นการสืบสานประเพณีปีใหม่เพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขา ประเพณีปีใหม่ม้งในวันที่ 2 มกราคม พ.ศ.2559 ประเพณีปีใหม่เยียนวันที่ 30 มกราคม 2559 และประเพณีปีใหม่ลาหู่วันที่ 3 มกราคม 2559

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) พิจารณาความสอดคล้องของความคิดเห็น และความเป็นไปได้ของข้อมูลผู้ร่วมการสนทนากลุ่มตามแนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีชุมชน แนวคิดภูมิปัญญาท้องถิ่น และแนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอเป็น 2 ประเด็น (1) ประเพณีปีใหม่ของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขา อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร (2) การสืบสานประเพณีปีใหม่เพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขา อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร

1. ประเพณีปีใหม่ของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขาอำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร

สภาพปัญหาสังคมและวัฒนธรรมประเพณีปีใหม่ในพื้นที่ คือ กรณีการถูกกีดกันไม่ให้อยู่ในป่า การถูกใส่ร้าย การเข้าไม่ถึงบริการของรัฐ การเข้าร่วมกับการพัฒนาของภาครัฐ ปัญหาความยากจนในชุมชนหรือปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาของความยากจนอดีตของคนกลุ่มชาติพันธุ์ เป็นภาวะที่ขาดแคลน ไม่มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และรวมถึงขาดโอกาสพัฒนาคุณภาพชีวิต และการถูกตีตราทางสังคมว่าแต่งกายไม่สะอาด บ้านเรือนไม่สะอาด เลี้ยงสุกรใกล้บ้านเรือน เวลาไปติดต่อราชการมักไม่ใส่รองเท้า ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขาไร้พื้นที่ทางสังคมวัฒนธรรม คือ การถูกตีตราปัญหาเสพติดจากภาครัฐและคนไทยพื้นราบ และกลุ่มชาติพันธุ์อื่น เป็นการให้ความหมายจากคนอื่นในสังคม การไร้พื้นที่ในสังคมมิติเศรษฐกิจ การไม่มีที่ดินทางการเกษตรจนกลายเป็นคนขายของชนเผ่าม้ง ต้องไปติดต่อค้าขายกับภายนอก การไร้พื้นที่ในสังคมมิติวัฒนธรรม คือ ภาษาชนเผ่าไม่มีตัวเขียนที่ชัดเจนทำให้การสืบทอดภาษานั้นทำได้ยาก คนรุ่นใหม่ไม่ค่อยให้ความสนใจกับภาษาประจำเผ่ามาก คนหนุ่มสาวไปทำงานต่างจังหวัด และให้ความสำคัญประเพณีใหม่น้อยลง

สังคมวัฒนธรรมและประเพณีในพื้นที่กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขา การสะท้อนอัตลักษณ์ของชนเผ่าในเรื่องประเพณี ความเชื่อ ศาสนา พิธีกรรม และการเฉลิมฉลองงานปีใหม่ เริ่มต้นจากขั้นที่หนึ่งการสร้างการยอมรับระดับปัจเจกบุคคล การพัฒนาศักยภาพของตนเองด้วยการเรียนรู้ภาษาไทยและความหลากหลายทางวัฒนธรรม การปรับทัศนคติที่ดีต่อคนไทยพื้นราบ การพัฒนาบุคลิกภาพ แต่งกายให้เหมาะสม หมั่นดูแลความสะอาดของเสื้อผ้ารวมทั้งบ้านเรือนด้วยการปรับเปลี่ยนประเพณี ความเชื่อ ศาสนา ดนตรีชนเผ่า การปรับเปลี่ยนทางพิธีกรรมและการเฉลิมฉลองงานปีใหม่ การอนุรักษ์ภูมิปัญญาหัตถกรรมเครื่องเงินและผ้าปักชาวไทยภูเขาชนเผ่าเยียน ส่วนชนเผ่าลาหู่การปรับเปลี่ยนประเพณี ความเชื่อจากศาสนาจารีตนิยมเป็นศาสนาคริสต์ ผ่านทางพิธีกรรม และการเฉลิมฉลองงานปีใหม่กลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่ ขั้นที่สองการสร้างความสัมพันธ์และการยอมรับระดับกลุ่ม ยกกระตือรือร้นการประกอบอาชีพด้วยการรวมกลุ่มอาชีพ เช่น กลุ่มเกษตรกร กลุ่มปักผ้าชาวเขาและทำผ้าลายขี้ผึ้ง

เครื่องดนตรีแคน และกลุ่มตีมีดโบราณ และกลุ่มชาติพันธุ์เมี่ยนจังหวัดกำแพงเพชร การสืบทอดประเพณีปีใหม่ การนับถือบรรพบุรุษแบบจีนที่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิต งานบวช งานศพ งานแต่งงาน ส่วนชนเผ่าลีซูและลัวะสร้างความสัมพันธ์กับชนเผ่าม้งและเมี่ยน ประเพณีวัฒนธรรมคล้ายกับชนเผ่าม้งและเมี่ยนนับถือพรพบุรุษ วัฒนธรรมชนชาติจีน และขั้นที่สาม การสร้างความสัมพันธ์และการยอมรับระดับเครือข่าย ชนเผ่าม้งและเมี่ยนการรวมกลุ่มสร้างความสัมพันธ์ร่วมของเครือข่ายกลุ่มชาติพันธุ์ม้งแห่งประเทศไทย กลุ่มชาติพันธุ์ม้งจังหวัดกำแพงเพชรเป็นชนเผ่าที่มีความสามัคคีให้ความร่วมมือกับภาครัฐเป็นอย่างดี

ประเพณีปีใหม่ของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขา คือ 1) ชนเผ่าม้ง “นอเป็โจวฮ์” หรือ กินสามสิบ ช่วงเดือนธันวาคมทำพิธีเรียกขวัญ ไหว้บรรพบุรุษที่ล่วงลับ มีการฉลอง การละเล่น การแข่งกีฬา การร้องเพลง และการแข่งตำขอมขามเขา การโยนลูกช่วงเพื่อเปิดโอกาสให้หนุ่มสาวได้พบปะพูดคุยกันอย่างอิสระ 2) ชนเผ่าเมี่ยน “เจียง เซียง เทฮียง” ช่วงวันตรุษจีน เพื่อแก้บนของปีที่แล้วที่บนไว้ และเป็นการบนต่อในปีใหม่ (แก้บนเก่าบนของใหม่) การบน คือ เป็นการขอให้ครอบครัวไม่มีอุบัติเหตุ มีความปลอดภัย บนเกี่ยวข้องกับครอบครัวอาชีพ การทำมาหากิน มีการฉลองมีการละเล่น และการแสดงบนเวทีของเยาวชน การแข่งขันพูดภาษาเมี่ยน 3) ชนเผ่าลีซู “โซ่เซี้ย” ในวันตรุษจีน นับถือบรรพบุรุษของตนเองหรือนับถือผี มีการทำบุญศาลเจ้า และเทพเจ้า การขอศีลพรจากเทพเจ้าและผู้อาวุโส การร้องเพลง การเล่นดนตรี และการเต้นจ๊ะคี การเล่นเกมตี๋อาร์ เป่าแคน 4) ชนเผ่า ปกาเกอะญอ “นีซอโค” หรือ พิธีขึ้นปีใหม่ ช่วงเดือนมกราคมหลังจากการเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้วหรือเรียกขวัญของลูกหลาน กินข้าวใหม่ ผู้เฒ่าผู้แก่ทำพิธีผูกข้อมือให้ลูกหลาน อวยพรให้ครอบครัวอยู่ดีมีสุข หลุดพ้นจากสิ่งชั่วร้ายทั้งปวง มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง การฉลองมีรับประทานอาหารตามบ้านญาติพี่น้อง 5) ชนเผ่าลัวะ ช่วงสงกรานต์เหมือนปีใหม่ไทย นับถือศาสนาพุทธ การทำบุญตักบาตร และรดน้ำขอพรผู้สูงอายุ 6) ชนเผ่าชนเผ่า ล่าหู่ “เขาะเจ้าเว” หรือ ปีใหม่การกินข้าวใหม่ ช่วงเดือนธันวาคม เป็นวันขอขอบคุณพระเจ้าผู้ยิ่งใหญ่ เด่นจ๊ะคีถวายพระเจ้า การขอพรคนเฒ่าคนแก่ และเต้นจ๊ะคีร่วมกัน การกินเลี้ยง เล่นกีฬา ยิงหน้าไม้ วิ่งขาหยั่ง สะบ้า ขว้างลูกข่าง ชักเย่อ ตักน้ำใส่กระบอกไม้ไผ่

ภาพที่ 1 ิตาดออยชนเผ่าม้งและเด็กชายม้ง จังหวัดกำแพงเพชร พ.ศ. 2559

2. การสืบสานประเพณีปีใหม่เพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขา อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร

การสืบสานประเพณีปีใหม่ของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขา 1) ยังไม่มีการวิจัย รวบรวมข้อมูลจัดบันทึกเกี่ยวกับประเพณีปีใหม่ มีเพียงการบอกเล่าและปฏิบัติสืบต่อๆ กันมาเป็นประจำทุกปี มีการจัดตั้งศูนย์พิพิธภัณฑ์ชุมชน การจัดกิจกรรมในลานวัฒนธรรม จัดแสดงอุปกรณ์ในการดำรงชีวิตหรือเครื่องมือในการทำมา

หากินของเผ่าไว้เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน 2) การส่งเสริมและรณรงค์เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกให้เห็นคุณค่าด้วยการทำให้ดูจากการปฏิบัติ การแนะนำลูกหลาน ส่งเสริมเยาวชน ส่งเสริมให้ทุกคนใส่ชุดประจำเผ่า การส่งเสริมงบประมาณปีใหม่ เวลาจัดกิจกรรมก็เชิญบุคคลภายนอกเข้ามาร่วมเพื่อให้เห็นความสำคัญ 3) การฟื้นฟู พัฒนา ปรับปรุง โดยการประชาสัมพันธ์ให้บุคคลภายนอกมาท่องเที่ยวงานประเพณี มีการจัดกิจกรรมการเล่นเพิ่มเติมจากในอดีตเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว การสร้างกิจกรรมที่ร่วมสมัย เช่น การแสดงของเด็กและเยาวชน การแข่งขันกีฬาสากลและพื้นบ้าน 4) การรณรงค์และฟื้นฟูการสืบสานประเพณีปีใหม่ด้วยการจัดงานขึ้นเป็นประจำทุกๆ ปีการสร้างสรรคการแสดงใหม่ๆ การฟื้นฟูทำเตนและการแสดงของชนเผ่าให้น่าสนใจ การส่งเสริมเผยแพร่ แลกเปลี่ยนหรือสร้างเครือข่ายระดับชุมชนและจังหวัดด้วยการร่วมกันจัดกิจกรรมในระดับหลายหมู่บ้านรวมกัน การฟื้นฟูประเพณีบางอย่างที่หายไป หรือส่งเสริมภาษาพูดและการแต่งชุดชนเผ่าให้กับเด็กกรุ่นหลัง ตลอดจนการส่งเสริมปราชญ์ท้องถิ่นในการทำพิธีกรรมเรียกขวัญ แก่น และคนเล่นดนตรีชนเผ่า ส่วนด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืน 1) ให้ตระหนักถึงความสำคัญของวัฒนธรรมประเพณี 2) ให้ช่วยกันธำรงรักษา วัฒนธรรมประเพณี โดยการรวบรวมข้อมูลประวัติศาสตร์และอัตลักษณ์ของชนเผ่าไว้เป็นลายลักษณ์อักษร และมีการสืบทอดสู่ลูกหลาน 3) ควรสร้างสำนึกให้คนในชุมชนจัดการท่องเที่ยวในชุมชน การดูแลชุมชนให้สะอาด การแต่งกายที่สะอาด พร้อมทั้งจะเป็นเจ้าบ้านในการต้อนรับนักท่องเที่ยว 4) การสร้างจิตสำนึกแก่นักท่องเที่ยวในเรื่องการอนุรักษ์ประเพณี และเคารพในวัฒนธรรมของชนเผ่า โดยคณะกรรมการเป็นผู้ที่อธิบายให้เกิดความรู้ ความเข้าใจถึงประเพณีหรือวัฒนธรรมเกี่ยวกับข้อห้าม ข้อจำกัดว่าสิ่งใดทำได้สิ่งใดทำไม่ได้ และข้อปฏิบัติในการเข้าร่วมกิจกรรม ผลการสืบสานประเพณีปีใหม่ของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขา ทำให้ได้รับการยอมรับจากสังคม และมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การมีตัวตนในสังคม เมื่อมีงานประเพณีปีใหม่ผู้หญิงชนเผ่าใส่เครื่องประดับเงินกัน อย่างเต็มทีเพื่อแสดงฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม การปรับตัวทางวัฒนธรรมชนเผ่ากลายมาเป็นความหลากหลายวัฒนธรรมสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันได้แบบพหุวัฒนธรรม อาทิ ประเพณีตรุษจีน ผ้าปักชาวไทยภูเขา เครื่องเงินชาวเขา การนับถือบรรพบุรุษทำพิธีในวันขึ้นปีใหม่ และการท่องเที่ยวเชิงวิถีชีวิตชาติพันธุ์ตามช่วงเทศกาลต่างๆ

ภาพที่ 2 โครงการสืบสานประเพณีและวัฒนธรรมชนเผ่าลาหู่ จังหวัดกำแพงเพชร พ.ศ. 2559

อภิปรายผลการวิจัย

จากสรุปผลการศึกษาศึกษาการสืบสานประเพณีปีใหม่เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืนของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขา อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีการนำเสนอการอภิปรายผล ดังนี้

ประเพณีปีใหม่ของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขา อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร มีความสำคัญกับชนเผ่าต่างๆ ค่อนข้างมาก เป็นสิ่งที่แสดงถึงเอกลักษณ์ประจำชนเผ่าที่ได้สืบทอดต่อกันมา โดยที่ประเพณีปีใหม่ดังกล่าวยังแฝงไว้ด้วยความเชื่อ ความคิด การกระทำ ค่านิยม ทักษะคติ ศีลธรรม ระเบียบ แบบแผน และวิธีการกระทำสิ่งต่างๆ ตลอดจนถึงการประกอบพิธีกรรมในโอกาสต่างๆ ที่ได้กระทำมาแต่ในอดีต หรือกระทำสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน จึงต้องมีการจัดกิจกรรมวันปีใหม่เป็นประจำทุกๆ ปี (Jakae, 2017, pp.52-53) ศึกษากระบวนการจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขาชนเผ่าม้งและเมี่ยน จังหวัดกำแพงเพชร ช่วงเทศกาลปีใหม่กลุ่มชาติพันธุ์ทุกคนแต่งกายด้วยชุดประจำเผ่าที่ได้การนำอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของตนมาสร้างสรรค์เป็นผลิตภัณฑ์งานผ้าปักชาวม้ง ซึ่งมีลายผ้าอันเกิดจากการเลียนแบบธรรมชาติรอบตัว เช่น ลายดอกฝิ่น ดอกไม้ป่า เครือไม้ ก้อนหิน เสือ ช้าง หอย และปลา เป็นต้น สำหรับวิธีการปักผ้านั้นจะปักด้วยด้ายสลัสสีเป็นลายไขว้ ปักทึบ เดินเส้น ลูกโซ่ และตัดผ้าปะเป็นลวดลายต่างๆ ส่วนชนเผ่าเมี่ยนมีการปักผ้าลายเจ้าสาว ทั้งที่เป็นกางเกงแบบสั้นและแบบยาว อีกทั้งมีลายผ้าประยุกต์ เพื่อนำชิ้นผ้าไปสร้างสรรค์ผลงานต่อไป ทางด้านองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นผ้าปักชาวเขาถือว่ามีความจำเป็นต่อวิถีชีวิตตั้งแต่เกิดจนตาย การปักผ้าของชาวเขาเผ่าม้งและเมี่ยนนั้นนอกจากจะช่วยสร้างรายได้แล้ว ยังมีการปักผ้าส่งศูนย์ศิลปาชีพ ซึ่งถือว่าเป็นการถ่ายทอดความรู้จากผู้หญิงรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง สอดคล้องกับกรอบแนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมและประเพณีชุมชนได้อธิบายไว้ว่า “ประเพณี” (Traditional) เป็นความประพฤติที่สืบทอดกันมาจนเป็นที่ยอมรับของคนส่วนใหญ่ในหมู่คณะ ประเพณีนี้เป็นสิ่งที่มีลักษณะแตกต่างหรือคล้ายกันก็ขึ้นอยู่กับแต่ละท้องถิ่นหรือแต่ละสังคม Maneerat. (1978) สอดคล้องกับงานศึกษาของ (Khampha, 2018, p.65) ประเพณีฮีตสิบสองมืบทบาทต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนด้านการสืบทอดพระพุทธศาสนา ด้านการสร้างความมั่นคงแก่ระบบครอบครัวและเครือญาติ และด้านความสัมพันธ์ของคนในชุมชนและต่างชุมชน มีคุณค่าต่อการพัฒนาระดับบุคคล การพัฒนาระดับสังคม และคุณค่าต่อการพัฒนาชุมชน การพัฒนาเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม การศึกษา การปกครอง การสื่อสารและเทคโนโลยีสุขภาพ และสาธารณสุข เมื่อพิจารณาถึงองค์ประกอบ ประเพณีปีใหม่ของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขา อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร สามารถอธิบาย ว่าประเพณีมีพิธีการเป็นระเบียบแบบแผนมี 4 องค์ประกอบ คือ 1) เชื่อว่าประเพณีปีใหม่เป็นพิธีการศักดิ์สิทธิ์ที่ต้องจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี และในทุกขั้นตอนของการประกอบพิธีการจะมีเรื่องของความเชื่อตามแต่ละชนเผ่าเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย เช่น เชื่อมโยงกับระบบการผลิตที่อุดมสมบูรณ์ ความมั่งมีมั่งคั่ง เป็นต้น ทุกชนเผ่าจึงเชื่อว่า การจัดประเพณีปีใหม่จะนำมาซึ่งความสงบสุขและความเป็นสิริมงคลของบุคคล ครอบครัว และสังคม 2) พิธีกรรม ทุกชนเผ่าจะมีพิธีการทั้งที่เหมือนและแตกต่างกันออกไป แต่จะเริ่มที่พิธีการศักดิ์สิทธิ์ก่อนแล้วจึงเป็นพิธีการในขั้นตอนของการเฉลิมฉลอง 3) สมาชิก (Member) เป็นการเข้าร่วมประเพณีด้วยความเต็มใจ สมาชิกของทุกชนเผ่าจะให้ความสำคัญแก่การเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งในประเพณีค่อนข้างมาก ทั้งเป็นส่วนหนึ่งของประเพณี คือ ผู้อาวุโสในฐานะผู้ประกอบพิธีกรรมทุกปี เมื่อมีประเพณีปีใหม่ญาติที่อยู่ห่างไกลทั้งในประเทศและต่างประเทศจะกลับมาร่วมงานวันปีใหม่ของชนเผ่าด้วย อาจกล่าวได้ว่า ประเพณีปีใหม่นำมาซึ่งการรวมสมาชิกกลุ่มต่างๆ ของสังคมเข้าไว้ด้วยกัน 4) การเฉลิมฉลอง (Celebration) เป็นงานรื่นเริงที่สะท้อนให้เห็นถึงการเฉลิมฉลอง และการแบ่งปันในสังคมของชนเผ่า คนกลุ่มต่างๆ จะเข้าร่วมเพื่อให้เกิดความรื่นเริงบันเทิงใจร่วมกันทั้งในรูปแบบของดนตรี

การเล่น กีฬา และการแสดงของชนเผ่า สอดคล้องกับแนวคิด Goset. (1962) ประเพณีมีพิธีการเป็นระเบียบแบบแผน มีกลุ่ม พิธีกรรม สมาชิก และการเฉลิมฉลอง ภายในชุมชนสังคม และงานวิจัยของ Jakae. (2017) กระบวนการเป็นผู้นำแบบทางการและการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขา กรณีศึกษากลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขาจังหวัดกำแพงเพชร มีสาเหตุในการเป็นผู้นำแบบทางการของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขาเพื่อเป็นตัวแทนของกลุ่มชนเผ่าของตนเอง ในการรักษาสิทธิและผลประโยชน์ของชนเผ่าด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรม การติดต่อสื่อสาร ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ และต้องการรักษาและปกป้องสิทธิในการแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของสมาชิกชนเผ่าตนเอง โดยมีปัจจัยในการเป็นผู้นำแบบทางการ วัฒนธรรมด้านภาษา แรงจูงใจที่ต้องการทำงานเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม การศึกษา ลักษณะส่วนบุคคล ฐานะความเป็นอยู่และความเข้าใจของคนในครอบครัว ความเห็นพ้องต้องกัน และการมีผลงานที่ผ่านมาในอดีต ส่วนพฤติกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขา คือการเข้าร่วมประชุม การได้รับเชิญจากกลุ่ม การอภิปราย และการเสนอญัตติในที่ประชุมสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คุณลักษณะของการเป็นผู้นำชนเผ่า และวัฒนธรรมของการพัฒนาพื้นที่หมู่บ้านกลุ่มชาติพันธุ์

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ใช้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมและประเพณีชุมชนเพื่อวิเคราะห์เกี่ยวกับรูปแบบ ระบบคิด พฤติกรรมที่ชาวบ้านประพฤติปฏิบัติ สามารถอธิบายได้ว่ากลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขา อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร มีรูปแบบการจัดประเพณีปีใหม่แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ 1) ส่วนที่เกี่ยวข้องกับพิธีการศักดิ์สิทธิ์ตามความเชื่อของชนเผ่าระหว่างชาวบ้านกับบรรพบุรุษ และระหว่างชาวบ้านกับสิ่งเหนือธรรมชาติ โดยผลการศึกษาได้แสดงให้เห็นว่า ความสำคัญของประเพณีปีใหม่ของชนเผ่าต้องเริ่มจากพิธีการศักดิ์สิทธิ์เหล่านี้ก่อนเสมอ ไม่ว่าจะเป็น พิธีการเลี้ยงผี พิธีการเรียกขวัญ เป็นต้น และ 2) พิธีการที่เกี่ยวข้องกับการเฉลิมฉลอง ซึ่งจัดขึ้นภายหลังการประกอบพิธีการในขั้นตอนแรก หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นเรื่องของ การเฉลิมฉลอง พิธีการในขั้นตอนนี้สะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างคนในชนเผ่าได้เป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็น การร่วมมือ การแสดงความรักต่อผู้อาวุโส ที่เป็นบุคคลสำคัญในการประกอบพิธีกรรม และการร่วมเฉลิมฉลองของคนทุกกลุ่มในชนเผ่าด้วย โดยประเพณีปีใหม่ของทุกชนเผ่าได้สะท้อนให้เห็นถึงการฟื้นฟูวัฒนธรรม ประเพณีที่ดีงามของชุมชนให้มีชีวิตชีวาขึ้นมาใหม่ด้วยการจัดกิจกรรมในชุมชนต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี และมีการเผยแพร่ประเพณีให้เป็นที่รู้จักของคนภายนอกด้วย ส่วนลักษณะการจัดประเพณีปีใหม่กลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขา อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชรยังมีรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์โดดเด่นทั้งด้านการแต่งกาย ขั้นตอนพิธีการต่างๆ ที่ยังประเพณีปีใหม่ดั้งเดิมให้คนรุ่นหลังได้สืบทอดต่อไป และผสมผสานรูปแบบสมัยใหม่เข้าไปในประเพณีเพื่อเปิดกว้างให้แก่ผู้เข้าร่วมจากภายนอก ไม่ว่าจะเป็นพิธีการเฉลิมฉลองด้วยงานรื่นเริง ดังที่กล่าวมาจึงสะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพและพลังสร้างสรรค์ของชุมชนที่จะนำไปสู่การสืบสานส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืน

การสืบสานประเพณีปีใหม่เพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขา อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร

การสืบสานประเพณีปีใหม่ของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทย จากกรณีวิเคราะห์การสืบสานประเพณีปีใหม่ของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขาด้วยแนวคิดเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น พบว่าประเพณีปีใหม่ของชนเผ่านี้ถือเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นประการหนึ่ง โดยเป็นองค์ความรู้และความสามารถ ทักษะและเทคนิคการตัดสินใจในการที่แก้ไขปัญหาหรือสนองความต้องการอันเกิดจากการสะสมองค์ความรู้ทุกด้านที่ผ่านกระบวนการสืบทอด พัฒนาผสมผสานกับความรู้ใหม่สามารถพัฒนาให้เหมาะสมกับชุมชนและสังคมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและมีความเป็นเอกลักษณ์ ประเพณีปีใหม่ของทุกชนเผ่าได้สะท้อนออกมาทางความสัมพันธ์ทั้งระหว่างคนกับธรรมชาติ คนกับ

สิ่งเหนือธรรมชาติ และระหว่างคนในสังคมด้วยกัน โดยประเพณีชนเผ่านี้จัดเป็นภูมิปัญญาด้านศิลปวัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีที่เป็นแบบแผนการดำเนินชีวิตที่ปฏิบัติสืบทอดกันมา โดยกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในพื้นที่แห่งนี้สามารถประยุกต์และปรับใช้หลักธรรม คำสอนทางศาสนา ความเชื่อและประเพณีดั้งเดิมที่มีค่าให้ ความเหมาะสมต่อการประพฤติปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

ทั้งนี้การสืบสานประเพณีปีใหม่ยังสะท้อนให้เห็นถึงอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขา อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร เนื่องจากคนในชุมชนเห็นว่า ประเพณีปีใหม่ของตนเองนั้นเป็นสิ่งที่ ทำให้คนกลุ่มนี้รู้สึกว่าเป็นประเพณีปีใหม่ที่มีสืบทอดกันมานั้นได้แสดงให้เห็นถึงความเป็นหนึ่งเดียวกันของคนในกลุ่ม ซึ่งแตกต่างจากคนกลุ่มอื่น ไม่ว่าจะเป็นขั้นตอน ความสำคัญ พิธีการต่างๆ ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ และในแต่ละ ชนเผ่าก็จะมีรายละเอียดพิธีการแตกต่างกันไป ดังนั้นอัตลักษณ์ไม่จำเป็นต้องมีหนึ่งเดียว แต่อาจมีหลายอัต ลักษณ์ ที่ประกอบกันขึ้นมาเป็นประเพณีปีใหม่ของกลุ่มชาติพันธุ์คลองลาน โดยอยู่ภายใต้กาลไกลทางสังคมต่างๆ เช่น ความเชื่อ การนับถือศาสนา ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในสังคม เป็นต้น รวมถึงอาจมีกระบวนการ สร้างอัตลักษณ์แตกต่างกันด้วย Ramitanont. (1993) อาจกล่าวได้ว่า ประเพณีปีใหม่ถือเป็นอัตลักษณ์หนึ่ง ที่มี ส่วนร่วมกันอยู่หลายประการ เช่น อัตลักษณ์เป็นเรื่องของปัจเจกคน เป็นกิจกรรมร่วมของคนกลุ่มเดียวกันที่อาจ แตกต่างกันตามบริบทเชิงพื้นที่และเวลา เป็นเรื่องของการให้คุณค่า และความหลากหลายทางวัฒนธรรม รวมถึง การยอมรับในการมีอยู่ของปัจเจกอย่างจริงจังด้วย เช่นเดียวกับแนวคิดเกี่ยวกับทุนทางสังคมที่อธิบายไว้ว่า อุดม การณ์ความคิดความเชื่อที่คนในชุมชนร่วมกันสร้างขึ้นและเห็นว่าเป็นสิ่งมีคุณค่าที่ยึดถือร่วมกัน นำไปสู่การ ปฏิบัติและสืบทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง ซึ่งทุนทางจิตวิญญาณจะส่งผลให้ชุมชนเกิดความรักความ สามัคคีความผูกพัน เอื้ออาทรต่อกัน และเป็นทุนที่ทำให้เกิดขวัญกำลังใจ ความมุ่งมั่นที่จะประพฤติปฏิบัติให้เกิด ผลดีต่อส่วนรวมและชุมชน ซึ่งชุมชนที่มีกิจกรรมด้านพิธีกรรม การละเล่น หรือประเพณีท้องถิ่นสืบทอดกันมาเป็ นชุมชนที่มีความเข้มแข็ง คนในชุมชนจะมีจริยธรรมสูงกว่าชุมชนที่มุ่งเน้นวัตถุนิยมหรือบริโภคนิยมโดยจะเป็ นองค์ประกอบสำคัญของการดำรงชีวิตของคนในชุมชนให้สามารถเผชิญกับกระบวนการพัฒนาสมัยใหม่ที่ หลั่งไหลเข้าสู่ชุมชน ในลักษณะของการปรับเปลี่ยนตัวเองให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงด้วยการ ใช้ทุนความรู้อย่างชาญฉลาด ใช้ทุนสังคมได้อย่างสมานสามัคคี และใช้ทุนทางจิตวิญญาณอย่างมุ่งมั่น ผูกพันที่ จะอยู่ร่วมกัน Hawanon. (2003) รวมถึงประเพณีปีใหม่ดังกล่าวยังสะท้อนให้เห็นถึงจิตวิญญาณ ระบบคุณค่า สำนึกรักท้องถิ่น และความภาคภูมิใจที่มีต่อถิ่นฐานบ้านเกิด ทุนรูปแบบนี้ในสังคมหรือชุมชนของประเทศไทยมี มาตลอดและปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจนทั้งที่เป็นเรื่องของคุณค่า พิธีกรรม และความภาคภูมิใจที่มีอยู่ในจิตใจของ ผู้คนที่อยู่ในสังคมหรือชุมชน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Buadaeng. (2014) ชาวกะเหรี่ยงเริ่มปรับเปลี่ยน ประเพณีความเชื่อของตน โดยหันไปสร้างความสัมพันธ์กับอำนาจใหม่ผ่านการนับถือศาสนาพุทธ และศาสนา คริสต์เพื่อเป็นพื้นฐานในการปรับตัว โดยการปรับเปลี่ยนอัตลักษณ์ทางศาสนา และผสมผสานระหว่างอัตลักษณ์ เดิม เพื่อเป็นยกระดับสถานภาพทางสังคม ท่ามกลางความสัมพันธ์ที่ชาวกะเหรี่ยงต้องปะทะกับอำนาจจากคนพื้น ราบ และรัฐอยู่ตลอดเวลา

การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืนของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขา เป็นพื้นที่แห่งหนึ่งที่มี ทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงามทั้งภูเขา น้ำตก และมีความหลากหลายทางด้านวิถีชีวิต วัฒนธรรม ที่คนภายนอก สามารถเข้าไปสัมผัสธรรมชาติที่สวยงามและเรียนรู้วิถีชีวิตของผู้คน หรือนักท่องเที่ยวสามารถศึกษา Social Research. (2012) ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมผ่านการเดินทางท่องเที่ยว โดยส่วนประกอบทางวัฒนธรรมที่ สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวในพื้นที่คือ วิถีชีวิตความเป็นอยู่ วัฒนธรรม ประเพณีที่น่าสนใจของกลุ่มชาติพันธุ์ ต่างๆ ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ มัง เมียน ลีซอ ปกาเกอะญอ ล่าหู่ รวมทั้งคนไทยพื้นราบภาคเหนือ ภาคอีสาน

ภาคกลางที่อาศัยอยู่ร่วมกันอย่างความหลากหลาย มีเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ งานหัตถกรรม กิจกรรมทางประเพณี ภาษา อาหาร ศิลปะ ดนตรี ศาสนา สถาปัตยกรรม ลักษณะการแต่งกาย เทคโนโลยีของชุมชนท้องถิ่น และกิจกรรมยามว่าง ดังที่กล่าวมาแล้วแต่เป็นสิ่งที่ดึงดูดใจที่สำคัญ กระตุ้นให้เกิดเป็นการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมขึ้นได้ ซึ่งนักท่องเที่ยวจะได้รับประสบการณ์ใหม่ๆ ประกอบการเรียนรู้ ได้สัมผัสและชื่นชมกับเอกลักษณ์ความงดงามทางวัฒนธรรม คุณค่าทางประวัติศาสตร์ วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของกลุ่มชนอื่นที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรมของชนต่างสังคม เช่นเดียวกับแหล่งท่องเที่ยวเพื่อชาติพันธุ์ในพื้นที่แห่งอื่นๆ เช่น แหล่งท่องเที่ยวเพื่อชาติพันธุ์ของชนเผ่าต่างๆ ได้แก่ หมู่บ้านชาวไทยโซ่ง หมู่บ้านผู้ไทย หมู่บ้านชาวกูย หมู่บ้านชาวกระเหรี่ยง หมู่บ้านชาวจีนฮ่อ เป็นต้น โดยจัดเป็นการท่องเที่ยวเพื่อสัมผัสชาติพันธุ์และวัฒนธรรมพื้นถิ่นแบบไปทัศนศึกษาเยี่ยมชมกลุ่มชาติพันธุ์หนึ่งๆ ในช่วงเวลาสั้นๆ โดยพยายามเรียนรู้เข้าใจ วัฒนธรรมชนเผ่านั้น และอาจจะไม่ได้ลองใช้ชีวิตในรูปแบบเดียวกับชนพื้นเมืองเสียทั้งหมด ส่วนแนวคิดของ ปีแอร์ บูร์ดิเยอ Bourdieu. (1989) พื้นที่ทางสังคมถูกสร้างขึ้นมาจากพื้นฐานหลักการของความแตกต่าง ซึ่งประกอบด้วย ทุนเศรษฐกิจ ทุนวัฒนธรรม ทุนสัญลักษณ์ ทุนทางวัฒนธรรม ซึ่งแต่ละทุนสามารถเปลี่ยนแปลง ถ่ายโอน สืบทอดแย้งชิงไปมาระหว่างกันได้ และ (Charm-Arwut, 2017, p.178) การนำอัตลักษณ์ศิลปะข้างถนนนำมาต่อยอดเพื่อการสร้างมูลค่าสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ คือ ด้านผลิตภัณฑ์และงานสร้างสรรค์ ด้านการสร้างแบรนด์และการตลาด ด้านการสร้างมูลค่าในตัวบุคคลโดยใช้ต้นทุนจากความคิดสร้างสรรค์ เพื่อสร้างมูลค่าให้กับเศรษฐกิจของประเทศในอนาคตต่อไป

อย่างไรก็ดี ในอนาคตอันใกล้แนวทางการพัฒนาเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างยั่งยืนของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขา อำเภอดอยหลวง จังหวัดกำแพงเพชร มีความจำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ (Ethnic Tourism) ที่จะทำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้นตามแนวทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างน้อย 3 ประการคือ ดังนี้ 1) การสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและการมีส่วนร่วมของชุมชน ต้องคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ ที่อาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเรื่องทัศนคติ ความเชื่อ ประเพณี พิธีกรรม และพฤติกรรมในกลุ่มชาวเขา เนื่องจากการพัฒนานำความเจริญและเทคโนโลยีเข้ามาสู่วิถีชีวิตของชาวเขา ซึ่งการเปลี่ยนแปลงบางอย่างได้ก่อให้เกิดปัญหาขึ้นในการดำรงชีวิต Ketmanee. (2007) การศึกษาของ Triaganukul. (2009) พบว่า พื้นที่ทางสังคมเพื่อการสืบสานวัฒนธรรมชนเผ่าในงานเชียงรายดอกไม้งาม มีการจัดพื้นที่พิเศษ คือ ภูมิปัญญาล้านนาสล่าเชียงรายและวัฒนธรรมชนเผ่าจัดแสดงวัฒนธรรมของตน วิถีชีวิต สร้างที่อยู่อาศัยใช้ชีวิตในบ้านตลอด 10 วันของการจัดงาน เพื่อให้นักท่องเที่ยวเยี่ยมชมวิถีชีวิต 9 ชนเผ่า คือ ไทยลื้อ ไทยยวน กระเหรี่ยง ปะหรง ไทยใหญ่อิวเมี่ยน ม้ง ภูไท และอาข่า ทำให้เกิดความภูมิใจ ดังนั้นแนวทางการส่งเสริมและการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว การวางแผนการท่องเที่ยวในท้องถิ่นควรพิจารณาการรับรู้ของผู้อยู่อาศัยและทัศนคติก่อนที่จะทำการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนา และส่งเสริมการท่องเที่ยวต้องมีทิศทางและแนวทางที่เหมาะสม มีกระบวนการจัดการอย่างต่อเนื่องที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ประสบความสำเร็จ และเป็นไปตามทิศทางที่ถูกต้อง Lee & Back. (2003) งานศึกษาของ Yiamchareon. (2010) แนวทางการฟื้นฟูประเพณีฮีตสิบสองเพื่อสร้างความสามัคคีนั้น ได้แก่ การติดตามระบบเครือข่ายทั้งหมดเพื่อฟื้นฟูระบบความอาวุโส ระบบสังคมเพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้งในชุมชน ใช้ระบบคำสั่งสอนตามระบบของคองสิบสี่เพื่อสร้างความไว้วางใจกันในพื้นที่ และ การจัดงานบุญเดือนสี่เพื่อให้เกิดความรักความสามัคคีขึ้นในชุมชน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ราษฎรบนพื้นที่สูงจังหวัดกำแพงเพชร สามารถนำข้อมูลองค์ความรู้ประเพณีปีใหม่ของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขา เพื่อจัดพิธีกรรมสืบสานประเพณีปีใหม่เพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้ อาทิ ชนเผ่าม้ง เมี่ยน กะเหรี่ยง ลahu และเป็นข้อมูลเพื่อขอสนับสนุนงบประมาณจากส่วนราชการได้

2. สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร ศูนย์พัฒนารัฐบาลบนพื้นที่สูงจังหวัดกำแพงเพชร องค์การบริหารส่วนจังหวัดกำแพงเพชร ที่ว่าการอำเภอคลองลาน องค์รปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถนำองค์ความรู้ประเพณีปีใหม่ของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขา รวมทั้งการสืบสานประเพณีปีใหม่เพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขา ไปประยุกต์ใช้ในการกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาศักยภาพการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ที่สอดคล้องกับบริบทในแต่ละชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์ เพื่อพัฒนาให้สอดคล้องกับบริบทในแต่ละชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยต่อไป

3. ศูนย์พัฒนารัฐบาลบนพื้นที่สูงจังหวัดกำแพงเพชร สามารถนำข้อมูลการประเพณีปีใหม่ไปประยุกต์ใช้เป็นหลักสูตรเพื่ออบรมภาคีเครือข่ายให้แก่เยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่จังหวัดกำแพงเพชร

4. กลุ่มชาติพันธุ์ในเขตภาคเหนือและภาคเหนือตอนล่าง สามารถนำองค์ความรู้การสืบสานประเพณีปีใหม่เพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขาในจังหวัดกำแพงเพชรที่ได้จากการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาศักยภาพข้อมูลพื้นฐานเพื่อการจัดการท่องเที่ยวให้เป็นที่ยอมรับของสังคมไทย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยเกี่ยวกับการค้นหารูปแบบในการสืบสานประเพณีปีใหม่เพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขาในจังหวัดกำแพงเพชรให้มีรูปแบบที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ของชนเผ่า เพื่อเป็นแนวทางในการเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

2. การวิจัยและนวัตกรรมการเชื่อมโยงการสืบสานประเพณีปีใหม่เพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยภูเขาในจังหวัดกำแพงเพชรไปสู่การใช้ประโยชน์ เช่น ในกิจกรรมอนุรักษ์วัฒนธรรมชนเผ่า กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมชนเผ่า กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่า

3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมการสร้างและออกแบบหลักสูตรท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ปีใหม่ของกลุ่มชาติพันธุ์เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้เรื่องราวประเพณีปีใหม่ของตนเอง และเป็นการส่งเสริมให้เกิดการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นการสืบสานประเพณีปีใหม่ในพื้นที่ด้วย

References

- Buadaeng, K. (2014). **Religious Area and Identities Adaptation of Immigrants on the Border of Thailand and Myanmar Research Report of Thai-Myanmar Knowledge Stream Project Diversity of Lives, Capital and Culture**. Bangkok : The Thailand Research Fund.
- Bourdieu, P. (1989). Social space and symbolic power. **Sociological Theory**, 7(1), 14-25.
- Charn-Arwut, C. (2017). the study of the identity's value of street arts in order to create added value to inventive economy. **Academic Journal: Humanities and Social Sciences**, 25(49), 247-267.
- Dutta, K. (2008). **Convention on the elimination of all forms of racial discrimination (ICERD)**. Bangkok : Cross Cultural Foundation and Asian Human Right Institution.
- Goset, S. (1962). **Study on Tradition**. Bangkok : Royal Academy.
- Hawanon, N., et al. (2003). **New Epistemology in Knowledge Construction for Strength of Community and Society**. Bangkok : Amarin Printing.
- Jakae, O. (2017). Local Wisdom Knowledge Management Process of the Hill tribe Handicraft to creative Economy : Case study of Hmong and Mien Ethnic groups in Kamphaeng Phet Province. **The Golden Teak : Humanity and Social Science Journal**, 23(3), 52-70.
- _____. (2017). Process of formal leadership and participation in local political approach of Thai Hill tribe Ethnic Group in Khlong Lan district, Kamphaeng Phet province. In **the 6th National Public Administration Forum** March 23 rd, 2018 (1-15). Bangkok : Public Administration Association of Thailand
- _____. (2018). **A Construction of Social Space to Get a New Way of Life Thai Hill Tribe Ethnic Groups in Kamphaeng Phet Province**. Doctor of Philosophy Program in Human and Community Resource Development Kasetsart University.
- Ketmanee, C. (2007). **Cultural Diversity in Multicultural Society**. Bangkok : National Research Council of Thailand.
- Khampa K., et al. (2018). Heat Twelve Conservation for Community Empowerment. **Ratchapruerk Journal**, 16(1), 65-74.
- Lee, C.K. & Back, K.J. (2003). Pre and post casino impact of residents perception. **Annals of Tourism Research**, 30, 868-885.
- Maneerat, P. (1978). **Social and Cultural Transformation**. Bangkok : Thammasart University.
- Ramitanont, C. (1993). **Culture and Biological Diversity**. Bangkok : Institute of Local Development.
- Social Research, Institute. (2012). **Management Manual on Community Tourism and Home Stay Accommodation**. Chiang Mai : Chiang Mai University.

- Triaganukul, L. (2009). **The adaptation to Thai culture and the impact of rights limitations To living qualities of Shan people from Chiang rai Province.** Doctor of Philosophy Program in Social Science Ramkhamhaeng University.
- Yiamchareon, T. (2010). **The Study on Heat Khong Twelve Tradition in order to create unity in Moo 12 Tambon Nakoo, Nakoo District, Kalasin.** Bangkok : The Thailand Research Fund.
- Young, G. (1962). **The Hill Tribes of Northern Thailand.** Bangkok : Thai-American Audiovisual.